

Referentie 280624/OSS
Datum 28 juni 2024
Pagina 1 / 2
Onderwerp Reactie op consultatie: Toets anderstalig onderwijs

Consultatie AMvB Toets anderstalig onderwijs

Hogeschool Saxion neemt kennis van de Toets Anderstalig Onderwijs (TAO), onderdeel van de Wet Internationalisering in Balans (WIB). Graag maken we, in aanvulling op de reactie vanuit de Vereniging Hogescholen, gebruik van de mogelijkheid te reageren. Onze oproep is de Twente op te nemen als krimpregio en daarnaast de regeling flink te vereenvoudigen. De reactie van Saxion wordt ondersteund door onze regionale overheden en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven.

Algemene reactie

Het probleem dat het Nederlandse hoger onderwijs minder toegankelijk wordt voor Nederlandstalige studenten doordat opleidingen ook in andere talen dan het Nederlands aangeboden worden, wordt niet herkend. We zien juist het belang van anderstalige hbo-opleidingen voor het aantrekken van internationaal talent, als antwoord op arbeidsmarkttekorten in de regio. Daarnaast biedt internationalisering een rijke leeromgeving voor Nederlandse studenten, met evenveel kansen als internationale studenten. Het terugbrengen van het aantal anderstalige opleidingen en -trajecten doet deze voordelen teniet en lost in onze regio weinig tot niets op. De TAO is in onze ogen dan ook een oplossing voor een binnen het hbo niet aanwezig probleem, die bovendien voorbijgaat aan de bijdrage van hogescholen zoals Saxion in krimpregio's.

Twente als grens- en krimpregio

Het criterium Regionale Omstandigheden vereist dat de lesplaats van de anderstalige opleiding is gevestigd in een grens- of krimpregio. Enschede, één van de locaties van Saxion, is gevestigd in Twente, een grensregio van Duitsland. Het is opvallend dat deze regio niet is aangemerkt als krimpregio. De krimpregio's zoals vermeld in de toelichting van TAO zijn gebaseerd op een vaststelling van bijna 10 jaar geleden¹. De gegevens waarop deze vaststelling gebaseerd is, zijn niet toegankelijk en/of inzichtelijk via de kamerstukken. De TAO-toelichting vermeldt dat de vaststelling is gebaseerd op substantiële en structurele bevolkingsdaling en (op termijn) huishoudensdaling. Het rapport Elke Regio Telt voorziet de verschillende perspectieven die van invloed zijn op krimp in een regio². Door vanuit een breder perspectief dit onderwerp te beschouwen, wordt er meer recht gedaan aan de verschillende facetten waarop het hoger onderwijs bijdraagt aan het vitaliseren van een regio.

De te hanteren definitie van krimpregio zou meer rekening moeten houden met de behoefte aan opgeleide jongeren om de arbeidsvraag te beantwoorden, alsook met het absolute aantal jongeren dat daalt in een regio (ten opzichte van oudere generaties). In de regio Twente zien we een vergelijkbare arbeidsmarktvaart met het landelijke beeld (3% t.o.v. 2,9%)³, terwijl in Twente er een groot aantal openstaande vacatures openstaat in vergelijking tot het landelijke beeld (+5,6% regionaal t.o.v. -5,5%

¹ Dossier kamerstukken 31757 [Nr.74](#); [Nr. 29](#); [Nr. 104](#).

² [Elke Regio Telt!](#) Een nieuwe aanpak van verschillen tussen regio's. Maart 2023. Pagina 44.

³ [Twentse Arbeidsmarktmonitor](#)

landelijk). Er zijn grote regionale arbeidsmarkttekorten in meerdere sectoren. Daarbij heeft Twente al jaren te maken met een dalende jonge aanwas. Over de periode 2017-2027 betekent dit een daling van -12,6% in het potentieel aantal jongeren dat start met een hbo-opleiding, waar dit op landelijk niveau -1,7% is.⁴ Rapportages over ontwikkeling van beroepsbevolking, demografische druk en geboortecijfers van CBS⁵ en PBL⁶ ondersteunen dit beeld. Deze demografische veranderingen hebben dermate effect op de regio dat het onderwijsaanbod verschaalt, nu en in de nabije toekomst.

Werkwijze

We stellen onze vraagtekens bij en hebben zorgen over de uitgangspunten en uitvoerbaarheid van de regeling, onder andere wat betreft de tijdslijn en de geschetste procedures. De beschreven werkwijze van toetsing van bestaand en nieuw aanbod vinden wij bureaucratisch. Het zorgt voor grote onzekerheid voor studenten, medewerkers, onderwijsinstelling en regionale stakeholders. En deze onzekerheid zal er lange tijd zijn. Het is reëel te verwachten dat dit gevolgen zal hebben voor het vestigingsklimaat in regio's als de onze.

Conclusie

De voorliggende AMvB sluit onvoldoende aan bij de problematiek van de regio's die Saxion bedient. Het is van essentieel belang dat de problematiek van Twente erkend wordt door de regio op te nemen als krimpregio. Daarnaast is vereenvoudiging van de regeling van belang, om een complex en bureaucratisch proces te voorkomen.

Met vriendelijke groet,
Saxion

Anka Mulder
Voorzitter College van Bestuur

Deze reactie wordt ondersteund door

Roelof Bleker, burgemeester Enschede

Ank Bijleveld, voorzitter Twente Board

---

⁴ Saxion Vitalisering opleidingen krimpregio's. Aanvraag subsidie krimpopleidingen. Data gebaseerd op CBS. [Rapport niet publiekelijk toegankelijk]

⁵ CBS. VWS. Regiobeeld.nl: Bevolkingsontwikkeling. Demografische druk. Trend in Geboorten.

⁶ [Van bestrijden naar begeleiden: demografische krimp in Nederland](#). PBL. Krimp potentiële beroepsbevolking. Pagina 49.